

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enhet Högelidsskolan 7-9

Läsår 2020/2021

Antagen
Mariestad
2020-11-06

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Syfte.....	4
1.2. Ansvar.....	4
2. Uppföljning, utvärdering och analys av föregående års plan.....	5
2.1. Främjande och förebyggande åtgärder föregående läsår	5
2.2. Kränkingsärenden/diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier.....	7
2.3. Analys av främjande och förebyggande åtgärder samt kränkingsärende, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier	7
3. Undersök risker och hinder i verksamheten för innevarande läsår.....	9
3.1 Undersök; kartläggning samt analys	9
3.2 Metod/kartläggning.....	13
3.3 Planerade åtgärder för läsåret.....	14
4. Delaktighet och förankring av planen (samverkansskyldighet)	18
4.1 Barns/elevs delaktighet.....	18
4.2 Medarbetares delaktighet.....	18
4.3 Vårdnadshavarens möjlighet till delaktighet.....	18
5. Rutin/åtgärder vid händelse av konflikt, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling	19
5.1 Rutin vid konflikt mellan barn/elever.....	19
5.2 Rutin när barn/elev kränker/trakasserar/sexuellt trakasserar annan/annat barn/elev.....	19
5.3 Rutin när personal kränker/diskriminerar/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev	21
5.4 Rutin för hur vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.....	21
5.5 När rektor kränker/diskriminera/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev.....	21
5.6 När verksamheten diskriminerar barn/elev	21
6. Referenser	22
7. Bilagor.....	23
7.1 Definitioner.....	23
7.2 Lagstiftning och styrdokument.....	25
7.3 Anmälningsskyldighet	26

1. Inledning

Som stöd för arbetet mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska varje förskola/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med planen inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas aktiva åtgärder för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska det finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn/elever, vårdnadshavare och medarbetare medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med de aktiva åtgärderna ska skriftligen dokumenteras. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

1.1. Syfte

Högelidsskolan 7-9:s plan grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt dessa lagar ska skolan arbeta främjande och förebyggande för barns/elevs lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevs trygghet, studiero samt deras rättigheter.

1.2. Ansvar

Rektor på Högelidsskolan 7-9 ansvarar för framtagandet av planen på enheten.

2. Uppföljning, utvärdering och analys av föregående års plan.

2.1. Främjande och förebyggande åtgärder föregående läsår

Föregående läsårs åtgärder på Högelidsskolan 7-9	Åtgärd uppfylld Ja/Nej
Planerade främjande åtgärder 19-20	
EHT (Elevhälsoteamet) träffas varje vecka för att bland annat föra en dialog kring klimatet på skolan, elevernas mående och närvaro.	Ja
Öka vuxennärvaron på kartlagda riskfyllda platser genom främst rastvärdar, som utgår från de ställen på skolan som elever upplever som otrygga.	Ja
Gemensamma ordningsregler för trivsel och trygghet i skolmiljön	Ja
Personal finns ofta tillgängliga i skolans café och skolans matsal.	Ja
Vi har en utbildning, enligt Läroplanens kapitel 1 och 2, som utgår ifrån våra grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.	Ja
Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.	Ja
Vi ser flerspråkighet som en tillgång i undervisningen samt tillsammans med eleverna analyserar och diskuterar fördomar och stereotypa föreställningar om olika etniska grupper som kan förekomma.	Ja
Uppstart och mottagande av blivande åk 7	Ja
Planerade förebyggande åtgärder 19-20	
Eftersom konflikter fortfarande uppstår utifrån sociala medier kommer vi att jobba vidare med främjande och förebyggande	Ja

åtgärder, vilket innebär att vi bjuder in Håkan Wetterö som är värdegrundspedagog. Håkan kommer att föreläsa kring kränkningar över sociala medier men även ta upp mobbningens mekanismer.	
Elevmedverkan i caféet vilket bidrar till att ge dem träning i ansvar, social kompetens, mm	Delvis
Klassföreståndare har samtal med eleverna, enskilt och i grupp, där man samtalar med eleverna om lärande och trivsel.	Ja
På utvecklingssamtalen tas alltid frågor om trivsel och mående upp med elev och vårdnadshavare	Ja
Temadagar genomförs med olika teman som syftar till att ge eleverna mer kunskap om hur vi är mot varandra, alla människors lika värde, ryktesspridning, sociala medier, trivsel, mm	Ja
Uppstartsvecka genomförs en gång per läsår i syfte att starta upp ett gott klimat tillsammans på skolan. Klassdag.	Ja
Trygghetsteam på skolan, jobbar förebyggande och med uppföljande åtgärder.	Ja
Gemenskapsfrämjande aktiviteter under läsåret för att skapa en Vi-känsla.	Delvis
Observation i åk 7 i kombination med hälsosamtal.	Ja
Besök i åk 6 SYV besöker även åk 3.	Ja
Arbete med språkbruket på skolan och vuxna reagerar på diskriminerande skällsord.	Ja
Regelbundna klassråd och elevråd där vi diskuterar trivsel och trygghet	Ja
Kurator och skolsköterska gör trygghetsvandring i skolans miljö tillsammans med elever för att synliggöra otrygga platser.	Ja

Planerade samtal med elevskyddsombuden. Rektor och kurator genomför samtalen.	Ja
---	----

2.2. Kränkningar/diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier

Antal kränkningar/diskriminering, var 19 stycken under läsåret 19/20. Det är 4 mindre än läsåret innan, vilket är positivt. Oftast handlar det om konflikter som uppstår mellan eleverna men mycket händer över sociala medier som skolan får hantera. Det gångna läsåret ser vi att det är många fysiska kränkningar i form av slag eller slagsmål. Men även verbala, där sexuella trakasserier förekommer.

2.3. Analys av främjande och förebyggande åtgärder samt kränkningar, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier

Under året har Högelidskolans personal arbetat regelbundet för att skapa en god gemensam värdegrund samt tillitsfulla och trygga relationer, via bl.a. temadagar, föreläsningar, elevråd och elevmedverkan i skolcafé. Detta för att våra elever ska må gott och fungera både på individ- och gruppnivå. Vidare arbete som görs årligen är att säkerställa och trygga skolans miljö. Vilket bland annat görs via en enkätundersökning och trygghetsvandring. I undersökningen framkom det att majoriteten av elever kände trivsel och trygghet på skolan. Dock uppkom viss otrygghet i studiehallar, skåpshallar, toaletter samt vid ett par bänkar ovanför en av skolans trappor. Resultaten har tagit upp med aktörer som har bedöms nödvändiga för att återgälda uppkomna brister. Uppföljning av resultat har sedan skett med elevskyddsombuden. Detta kan ge effekt i att eleverna ser att deras arbete resulterar i att det blir förbättringar i skolmiljön, vilket förhoppningsvis ger en känsla av att vi vuxna lyssnar och bryr oss om deras upplevelser och känslan av trygghet implementeras.

Otrygga platser som framkommit i skolans kartläggning går också att koppla till kränkningar som skett på skolan i bland annat studie- och skåpshallar, bland annat med stöd av programmet draft-it. Kränkningar sker på plaster där det inte är personaltät samt i vid den korta stundens möte elever emellan där det ibland upplevs ett obehag genom otrevliga blickar. Otrevlig ögonkontakt är svårt att komma åt dock ser vi att en ökad personaltäthet skulle minska risken för att detta förekommer samt att vi lägger fokus på värdegrundsarbete och pratar mycket med ungdomarna om detta. Vi kan även se att

flera av kränkningarna och konflikterna som uppkommer elever emellan i skolan har startat utanför skoltid och på sociala medier. Konflikterna tas dock med till skolan där personal får reda ut dessa. Flera kränkningar förgående läsår uppkom även i form av fysisk karaktär, via slag. Där gjordes polisanmälningar av skolan eller av vårdnadshavare. Skolan tillsatte extra insatser i dessa fall, ofta med extra personal för att trygga utsatta elever, men även mycket tät uppföljning med elever och vårdnadshavare. Vid Schemaarbetet för klasser, pedagoger och rast-vårdar finns ett tänkt kring relationer och vuxentäthet för att främja och förebygga att kränkning och diskriminering sker i skolan. Antalet kränkningar detta år var fyra färre än föregående läsår, vilket är positivt. I resultatet behöver hänsyn tas till att elevantalet mellan läsåren gått ner. Likväl kan resultatet vara en positiv effekt av att elever vet var de ska vända sig för att få stöd av en vuxen där vuxna på skolan är snabba på att reagera via kränkning och följa skolan rutin genom att prata med alla inblandade elever. Dock ser vi att kränkningar fortlöper och att det finns ett fortsatt behov av att jobba med de olika främjande och förebyggande åtgärderna och mer specifikt kommande läsår göra en satsning på värdegrundsarbete; hur man är mot varandra och att man ska visa respekt och inte kränka någon annan. Något annat som vi även landat i, är en satsning på hemklassrum för åk 7, för att öka trygghet och lugn och därmed även minska konflikter och kränkningar.

På grund av pandemi-situationen kunde vi inte genomföra vissa aktiviteter under våren, exempelvis ha elevmedverkan i caféet samt en del gemenskapsfrämjande aktiviteter.

3. Undersök risker och hinder i verksamheten för innevarande läsår

3.1 Undersök; kartläggning samt analys

3.1.1 Kränkande behandling

Risker: Otrygga platser som såväl elever och personal nämner, finns på olika ställen. Personal nämner studiehallar och skåpskorridorer, medan caféet är en plats där de tror att eleverna är mer trygga. Detta stämmer med elevernas uppfattning. Av 80 elever uppger 19 att de någon gång känt sig utsatta/kränkta av någon på skolan. Jämfört med 32 av 133 elever förra året. Anmällda kränkningsärenden sjönk ifrån 23 till 19 jämfört med läsåret innan. I trygghetsvandringen och ifrån personal framkommer att det att några elever känner obehag när de går förbi andra elever i korridoren, på grund av blickar och kommentarer de riskerar att få, även via sociala medier. Personalen menar att det är svårt som vuxen att alltid se detta när det sker.

Analys: Det är en lägre siffra detta år, när det gäller elever som anser sig blivit utsatta/kränkta jämfört med föregående år (19% jämfört med 24% förra året), vilket givetvis är positivt. Det är givetvis även positivt att antalet kränkingsanmälningar minskat. Men man måste då komma ihåg att det är olika elevgrupper vi jämför samt att det var något fler elever fler på skolan föregående läsår. Men det kan ändå säga något om att vi har en skola med hög vuxennärvaro bland eleverna och att personal finns i caféet. Stor betydelse, som framkommit i utvärdering, är att vi har en fritidsledare i caféet som ger trygghet. När det gäller risken att få blickar, är det något som är svårt att komma åt, men vi måste jobba vidare med detta, bland annat genom att lägga extra fokus på värdegrundsarbete under hela läsåret men också att ha ökad personalnärvaro i studiehallar och skåpskorridorer. Beslutet att införa hemklassrum för åk 7, tror vi kommer innebära en större trygghet för eleverna och ett större lugn för hela årskursen, med mindre spring och ”trafik” i skåpskorridor och studiehall (”tysta rummet”). Detta i sin tur hoppas vi kommer att generera färre kränkningar och färre situationer där elever blir utsatta eller känner sig utsatta av andra elever.

3.1.2 Sexuella trakasserier

Risker: I årets enkät framkommer det att sexuella trakasserier sker sällan. En tjej har svarat att ” Nej, för killar är elaka och tafsar på tjejer. Men killar blir inte utsatta lika mycket som tjejer. Men dem kan bli mobbade av andra killar eller tjejer”. När det gäller språkbruket på skolan, så uppger personalen att det fortsatt förekommer sexistiska kommentarer, såsom hora och bög, samt att elever tar på någon annan kropp utan lov förekommer elever mellan, ofta när lärare inte finns i närheten. Detta kan vi också se i kränkingsanmälningarna i Draft-it. Anspelningar eller rena trakasserier av sexuell art kan ske till exempel i omklädningsrum eller mer stängda utrymmen som tex i skolans vilrum.

Analys: En orsak till sexistiska kommentarer och ageranden kan vara att majoriteten av de unga ser en ”normalisering” kring vissa beteenden och ordval där man inte uppfattar att det är sexuella trakasserier. På skolan behöver vi fortsätta att jobba och vara vaksamma med språkbruk, reagera när vi hör nedsättande kommentarer. Det är viktigt med närvarande personal som rör sig bland eleverna i skolans lokaler samt jobba med värdegrund.

3.1.3 Kön

Risker: Enkäten visar även i år att det finns olika uppfattningar bland eleverna; vissa tycker att tjejerna behandlas bättre och andra tycker att killarna gör det. 24 elever av 80 svarar ja på denna fråga om de tycker att tjejer och killar behandlas på olika sätt i skolan. Resten svarar nej eller att de inte vet. Enligt personalen själva förekommer orättvis behandling beroende på kön sällan, lärare fokuserar på att elever är olika individer och inte på kön. Eleven skall kunna vara sig själv och känna sig trygg i sig själv.

Analys: Några killar tycker att tjejer behandlas bättre och några tjejer tycker att det är killar som behandlas bättre. 24 elever svarar ja på frågan och det är hela 30%. Det är såklart inte alls bra. Här känner vi att vi kan behöva följa upp detta med personal och även få mer konkreta exempel av eleverna. De exempel som ges i enkäten är inte alltid specifika, utan mer generella, som t ex ”tjejer får göra mer” och ”tjejer får ingen skit om dom säger nåt” samt ”vi tjejer får inte göra ett piss, men det får killar”. Vi funderar också på om eleverna, på grund av hur frågan är ställd, fokuserar mer på kön än individ, eftersom det förekommer uppfattningar åt båda håll. En kille skriver ”ja, tjejer med mindre respekt”. Viktigt att lärare/personal blir medvetna om att eleverna känner så här och att vi vågar diskutera dessa saker med eleverna. Även här känner vi att värdegrundsarbetet är viktigt för att lyfta och kunna diskutera dessa frågor.

3.1.4 Könsoverskridande identitet eller uttryck

Risker: I enkäten uppger 6 elever av 80 att de definierar sig som något annat än som kille eller tjej. Enligt personalen själva förekommer orättvis behandling beroende på kön sällan, lärare fokuserar på att elever är olika individer och inte på kön. Eleven skall kunna vara sig själv och känna sig trygg i sig själv. Olika lektionsmoment, toaletter, omklädningsrummen är uppdelade utifrån biologiskt kön som kille och tjej vilket kan få konsekvenser för den enskilde eleven.

Analys: Personalen har ett normkritiskt förhållningssätt och ser till individen, inte till kön. Detta behöver vi ändå prata om, så att vi blir medvetna om att det finns elever på skolan som definierar sig som något annat är tjej eller kille och att vi undviker ett normativt, traditionellt sätt att uttrycka oss, exempelvis. Våra omklädningsrum är uppdelade utifrån kön. dock finns ett låsbart separat omklädningsrum som kan vara en möjlighet. Vid behov finns även möjlighet att använda separat omklädningsrum som vanligen används av läraren.

3.1.5 Etnisk tillhörighet

Det har inte föregående läsår förekommit kränkingsanmälningar där orsaken varit etnisk bakgrund och hur man klär sig (slöja). I enkäten svarar 2 elever nej på frågan om vi på skolan respekterar varandras olikheter gällande religion, tro och kultur. 15 elever är osäkra. I kommentarerna kan man läsa att det förekommer negativa kommentarer om utseende och hudfärg.

3.1.6 Religion eller annan trosuppfattning

Risker: I enkäten svarar 2 elever nej på frågan om vi på skolan respekterar varandras olikheter gällande religion, tro och kultur. 15 är osäkra. I kommentarerna kan man läsa att 6-7 elever tycker att negativa kommentarer förekommer bland elever, inte lärare. Det förekommer också enstaka negativa åsikter om vissa religioner i kommentarerna. Enligt personalen arbetar de vuxna på skolan ständigt med detta men att det ändå förekommer kränkningar och diskriminering på grund av etnisk tillhörighet och tro. Man kan höra skällsord, som ibland eleverna säger ”är på skämt” Ändå reagerar vi alltid!

Analys 3.1.5 samt 3.1.6:

Dessa båda diskrimineringsgrunder går lite i varandra, även om de skiljer sig åt. I skolan bland ungdomar kan det vara svårt att veta vad man blir kränkt för, om det är utseende eller för att man klär sig annorlunda eller om man ser annorlunda ut. Vi valde att inte i enkäten ställa frågor mer specifikt än vi gjorde, utan att öppna för kommentarer. Där framkommer att kränkningar sker på grund av hudfärg.

Man kan tycka att endast 2 av 80 som svarar nej, är bra. Självklart ska det vara 100%. Här behöver vi fortsatt jobba med värdegrund, allas lika värde och förståelse för andra kulturer och bakgrund. En stor del av detta görs inom ramen för t ex So-undervisningen, men det är allas ansvar som jobbar i skolan att arbeta utifrån läroplanens kapitel 1. Detta behöver vi lyfta fram än mer och synliggöra för alla på skolan. *”Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Skolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka denna förmåga hos alla som arbetar där.”* ur Läroplan för grundskolan, Lgr 11, kap 1

3.1.7 Funktionsnedsättning

Risker: I elevenkäten svarar 8 elever nej på om man kan ha en funktionsnedsättning på skolan, utan att blir retad eller diskriminerad. 12 är osäkra i samma fråga. I exemplen beskriver några få elever att det kan handla om att det sägs elaka kommentarer eller att man skrattar åt någon bakom ryggen.

Enligt personalen jobbar vi på skolan kontinuerligt med att få eleverna att förstå allas lika värde och respektera alla människor, allt enligt Läroplanens kapitel 1 och 2.

Analys: Även här gäller det att jobba vidare med värdegrundsarbete och att lära eleverna att leva sig in i andras villkor. Värdegrundsarbetet i vardagen är viktigt. Av kommentarerna kan man ändå fundera på hur eleverna som besvarar enkäten tolkar begreppet funktionsnedsättning eller funktionsvariation. Här behöver vi kanske bredda förståelsen och perspektivet. Personalen säger att vi jobbar ständigt med detta, men att eleverna inte alltid är medvetna om att det är det, som vi jobbar med. Här behöver vi synliggöra och förtydliga för eleverna ännu mer.

När det gäller att möta alla elever i undervisningen har vår skola kommit långt där vi arbetar med kompetensutveckling inom området ”tillgänglig undervisning”. En ständig dialog pågår kring vart våra extra personalresurser skall läggas för att bemöta alla våra elevers behov.

3.1.8 Sexuell läggning

Risker: Enligt personalgruppen, elever i enkät, trygghetsvandring föregående år, förekom homofobiska skällsord. Detta år framkommer inte det inte i enkätundersökningen bland eleverna dock vet personalen att det förekommer. En del framkommer i kränkingsanmälningar; att elever kallar varandra saker. Personalen hör också och reagerar på detta. Vi vet att det finns elever på skolan som blivit retade pga sexuell läggning.

Analys: Det finns en skillnad i att slentrianmässigt använda ord som ”bög” och ”lebb”, och att verkligen utsätta en annan person för kränkning på grund av hans sexuella läggning. Det är inte säkert att detta är sammankopplat; att alla som blir kallade ”bög” blir retade pga sin sexuella läggning. Dessa ord har blivit skällsord, där vi självklart måste reagera att det inte är okej. Precis som när någon kallas ”hora”. Men det är viktigt att tänka på att när någon retas på grund av sexuell läggning, så kan det ske med andra ord och på andra sätt. Det måste vi vara observanta på.

3.1.9 Ålder

Risker: Av 80 elever uppger 11 elever att de blivit retade i skolan på grund av ålder. I samtliga fall är det att eleverna blir retade för att de är yngre. Personal har också fått kännedom om att flera elever i årskurs 7 bär på känslan i att det är jobbigt att gå in i skolan pga. att äldre elever tittar på dem.

Analys:

Detta att reta de som är yngre är tyvärr inget nytt. Vi får fundera på hur vi kan komma tillrätta med detta. Kan ett ökat samarbete över årskurserna vara en lösning? Att man oftare träffar elever som är yngre eller äldre och gör saker tillsammans i skolan? I coronatider kommer inte detta att vara möjligt, men vi får ha med oss detta i framtiden. Vi ser dock krävs det ett ständigt arbete med att lära känna varandra och våra gemensamma förhållningssätt måste kontinuerligt arbetas kring för att skapa en trygg skola.

3.2 Metod/kartläggning

Skolans identifierade risker och analyser i verksamheten baseras på enkätundersökning till årskurs 8, trygghetsvandring, personalens utvärdering från förgående läsårs aktiviteter, utvecklingssamtal, observationer och samtal från elevhälsan.

3.3 Planerade åtgärder för läsåret

Åtgärderna är överförda och tidsplanerade i enhetens kvalitetsverktyg för att fortlöpande genomföras. För definition av begreppen främjande och förebyggande, se bilaga 1.

Planerade främjande åtgärder på Högelidsskolan 7-9	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Ansvarig
EHT (Elevhälsoteamet) träffas varje vecka för att bland annat föra en dialog kring klimatet på skolan, elevernas mående och närvaro.	Återkommande varje vecka under läsåret under EHT-tid.	Rektor, bitr rektor, specialpedagog, kurator, skolsköterska, speciallärare, SYV
Öka vuxennärvaron på kartlagda riskfyllda platser, fram för allt skåpskorridor och studiehallar, genom främst rastvärdar, som utgår från de ställen på skolan som elever upplever som otrygga.	Återkommande varje dag under läsåret	Pedagoger Övrig personal som finns i närheten
Ha vuxennärvaro efter skoltid i caféet för att öka tryggheten.	Varje dag och vid skoldagens slut	Elevassistent, rektor
Genom att utnyttja schemaprogrammet, lägga rastvärdar på den tid då flest elever har rast, för att optimera denna insats.	Start vecka 40, och därefter fortlöpande enligt schema varje dag.	Biträdande rektor, pedagoger
Gemensamma ordningsregler för trivsel och trygghet i skolmiljön	Ordningsreglerna fastställs av rektor i samråd med elevrådet i början av läsåret för att sedan gälla under läsåret.	Rektor Pedagoger

	<p>Reglerna går igenom i alla klasser efter att de beslutats om i elevrådet.</p> <p>Vi fortsätter med att telefoner lämnas i skåpet alternativt i mobillåda i klassrummet.</p>	Pedagoger, assistenter
Personal finns ofta tillgängliga i skolans café och skolans matsal.	Löpande under skolåret	Fritidsledare och övrig personal
Vi har en utbildning och en verksamhet i skolan, i enlighet med Läroplanens kapitel 1 och 2, som utgår ifrån våra grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.	Från läsårsstart och sedan under hela läsåret.	Rektor samt övrig personal
Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen.	Från läsårsstart och sedan under hela läsåret.	Rektor samt undervisande personal
Införande av hemklassrum för åk 7	Läsårsstart	Rektor samt EHT
Uppstart och mottagande av blivande åk 7	Starten av höstterminen -20	Arbetslag
Planerade förebyggande åtgärder på Högelidsskolan 7-9	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Ansvarig
<p>Eftersom konflikter fortfarande uppstår utifrån sociala medier kommer vi att jobba vidare med främjande och förebyggande åtgärder, vilket innebär att vi bjuder in Håkan Wetterö som är värdegrundspedagog.</p> <p>Håkan kommer att föreläsa kring kränkningar över sociala medier men även ta upp mobbnings</p>	Håkan Wetterö föreläser för all personal den 5 november 2020.	Rektor, biträdande rektor.

mekanismer och om att göra rätt val.		
Elevmedverkan i caféet vilket bidrar till att ge dem träning i ansvar, social kompetens, mm	Löpande under läsåret	Fritidsledare
Klassföreståndare har samtal med eleverna, enskilt och i grupp, där man samtalar med eleverna om lärande och trivsel.	Från läsårsstart och sedan under hela läsåret.	Arbetslag samt klassföreståndare.
På utvecklingssamtalen tas alltid frågor om trivsel och mående, samt trygghet och studiero upp med elev och vårdnadshavare	Två gånger per läsår	Klassföreståndare
Temadagar genomförs med olika teman som syftar till att ge eleverna mer kunskap om hur vi är mot varandra, alla människors lika värde, ryktesspridning, sociala medier, trivsel, mm	En gång per läsår per årskurs	Rektor, arbetslag
Skolstart med värdegrundsarbete för alla klasser.	De två första skoldagarna på höstterminen.	Arbetslag
Gemenskapsfrämjande aktiviteter under läsåret för att skapa en Vi-känsla. <i>Vår plan är att genomföra dessa aktiviteter, men osäkerhet finns på grund av rådande pandemisituation.</i>	Återkommande under läsåret. Till exempel temaarbeten, sista natten me´gänget, Stockholmsresa i åk 8, skapande skola, övrig estetisk verksamhet, aktivitetsdag/stationssystem (samarbetsövningar och alla elever träffar all personal). Elevrådsgen (fotbollsturnering och selfie-tävling) avslutningsmiddag, gala med filmvisning.	Arbetslag

Observation i åk 7 i kombination med hälsosamtal.	Återkommande under läsåret	Kurator, specialpedagog, skolsköterska
Besök för att informera och observera görs i årkurs 6 för att förbereda inför skolbyte samt ge möjlighet att prata om det som eventuellt oroar.	Vårterminen	Rektor, biträdande rektor, Specialpedagog, kurator, skolsköterska, studie -och yrkesvägledare
Arbeta med att förbättra språkbruk på skolan.	I inledning av ht -20 under en till två heldagar samt löpande under läsåret kommer lärarlett arbete ske med elevgruppen kring språkbruk och värdegrund. Uppföljning och dokumentation sker i arbetslagens kvalitetsverktyg.	All personal
Regelbundna klassråd och elevråd där vi diskuterar trivsel och trygghet.	Återkommande under läsåret, finns fastställda i kalendariet och i schemat.	Rektor och lärare
Kurator och skolsköterska gör trygghetsvandring i skolans miljö tillsammans med elever för att synliggöra otrygga platser.	Start hösttermin	Kurator och skolsköterska.
Planerade samtal med elevskyddsombuden, som är en uppföljning av trygghetsvandringen. Rektor och kurator, skolsköterska genomför samtalen.	vårterminen	Rektor, kurator, skolsköterska

4. Delaktighet och förankring av planen (samverkansskyldighet)

4.1 Barns/elevs delaktighet

Varje klassföreståndare går igenom planen tillsammans med eleverna så att eleverna ges tillfälle att komma med förslag till ändring och komplettering. Även i elevrådet tas planen upp och diskuteras. Ytterligare möjligheter ges att korrigera eller ändra i planen.

4.2 Medarbetars delaktighet

Planen ifrån föregående läsår utvärderas med all personal och de planerade åtgärderna för kommande läsårs plan är personalen delaktiga i att ta fram. Planen går igenom i arbetslaget, där personalen ges möjlighet att ändra eller komplettera planen.

4.3 Vårdnadshavarens möjlighet till delaktighet

Planen läggs ut på Infomentor Hub. Vårdnadshavare har möjlighet att komma med synpunkter på planen via mejl till rektor eller biträdande rektor.

5. Rutin/åtgärder vid händelse av konflikt, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

Åtgärder i akuta situationer: Det är viktigt att, vi på skolan, tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar istället öka om de inte aktivt motarbetas. Rutiner följs och åtgärder vidtas i akuta situationer. Det kan vara anmälan till olika myndigheter som polis eller till Individ- och familjestödsenheten. Även disciplinära åtgärder kan komma att användas.

5.1 Rutin vid konflikt mellan barn/elever

- Samtal med inblandade elever. Ansvarig: elevens klassföreståndare.
- Samtal med andra elever som sett eller vet något. Ansvarig: Klassföreståndare.
- Vid behov involveras kurator.
- Vid akut behov och när det finns tillgång till vikarier får ämnesläraren/klassföreståndaren lämna klassen till vikarie för att reda ut situationer. När vikarier inte finns att tillgå får situationen redas ut skyndsamt.
- Vårdnadshavare till eleverna informeras om möjligt samma dag: Klassföreståndare.
- Uppföljande samtal med inblandade elever görs av klassföreståndare efter ett par dagar.

5.2 Rutin när barn/elev kränker/trakasserar/sexuellt trakasserar annan/annat barn/elev

Det är viktigt att, vi på skolan, tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar istället öka om de inte aktivt motarbetas. Rutiner följs och åtgärder vidtas i akuta situationer. Det kan vara anmälan till olika myndigheter som polis eller till Individ- och familjestödsenheten. Även disciplinära åtgärder kan komma att användas.

Rutin:

- Samtal med den som blivit utsatt. Ansvarig: elevens klassföreståndare.
- Samtal med andra som sett eller vet något. Ansvarig: Klassföreståndare.
- Samtal med den/de som utfört handlingen. Ansvarig: Klassföreståndarna för alla inblandade elever.
- Vid behov involveras kurator.
- Vid akut behov och när det finns tillgång till vikarier får ämnesläraren/klassföreståndaren lämna klassen till vikarie för att reda ut situationer. När vikarier inte finns att tillgå får situationen redas ut skyndsamt.
- Vårdnadshavare till den som blivit utsatt informeras om möjligt samma dag: Klassföreståndare.
- Vårdnadshavare till den som har utsatt annan elev för kränkning/trakasserier informeras om möjligt samma dag. Ansvarig: Klassföreståndare.
- Anmälan om kränkande behandling görs på Navets förstasida. Anmälan görs då i Drafit som vidarebefordrar anmälan till rektor via mejl. Ansvarig: klassföreståndare.
- Det är personalens skyldighet att rapportera till rektor via Drafit.
- Rektor anmäler ärendet till huvudmannen via Drafit.

Uppföljning:

- Samtal och avstämning med de inblandade eleverna varje vecka under den närmaste tiden.
- Samtalen dokumenteras av klassföreståndare.
- Hemmet informeras om händelseutvecklingen.
- Biträdande rektor och kurator följer upp ärenden varje vecka och återkopplar till lärare som har gjort anmälan.

Om kränkning/diskriminering fortsätter:

- Anmäl till rektor.
- Rektor kallar berörda föräldrar/vårdnadshavare till den/de elever som kränker annan elev.
- Ett åtgärdsprogram upprättas. Ansvarig: Rektor.

5.3 Rutin när personal kränker/diskriminerar/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev

- Om elev kränks av personal ska detta anmälas till rektor. Rektor vidtar åtgärder tillsammans med personalenheten i kommunen.
- Om elev vill anmäla kränkning ska de vända sig till 1) klassföreståndare, 2) kurator eller 3) rektor.
- Om elev kränks av rektor ska detta anmälas till grundskolechef som gör anmälan till nämnden.
- Om personal kränks görs anmälan via LISA på Navets förstasida, ”Anmälan om tillbud och arbetsskador”.

5.4 Rutin för hur vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling

- Om vårdnadshavare vill anmäla kränkning ska de vända till elevens klassföreståndare.
- Om personal kränker elev, anmäls detta till rektor.

5.5 När rektor kränker/diskriminera/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev

Anmäls till grundskolechef.

5.6 När verksamheten¹ diskriminerar barn/elev

Anmäls till rektor.

För information kan även elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen www.skolinpektionen.se/BEO vid åsikter om utbildningen.

¹ Med **verksamheten** menas skolans miljö, byggnader, lokaler, utegård, utformning och möblering, m.m. och syftar på bristande tillgänglighet.

6. Referenser

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i förskolan
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i skolan
- FN:s barnkonvention
- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- Socialtjänstlagen (2001:453)

7. Bilagor

7.1 Definitioner

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde
- andra omständigheter av betydelse

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridandet identitet/uttryck eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Främjande

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande åtgärder ska motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning..

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola/skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, kan det indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasseri. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara av någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som är utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

7.2 Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Arbetsmiljölagen (AML)

AML gäller förutom för personal, även för elever från och med förskoleklass. Barn i förskolan och elever i fritidshemmet är undantagna bestämmelserna i AML. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt AML ansvarar rektor för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara. Rektor ska handlägga ärendet enligt riktlinjer mot hot om våld.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

Förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Värdegrunden

Uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

7.3 Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

Till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.

Du hittar anmälningsblanketten till socialtjänsten på kommunens medarbetarportal Navet under Service och i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Sektor utbildning/Elevhälsa.